

عوامل مؤثر در افعال :

شرط و جزاء :

گاهی لازم است که بر سر جزاء **فاء** داخل شود که عبارتند از :

۱. وقتی جواب شرط **فعل امر** باشد.
۲. وقتی جواب شرط جمله **ی اسمیه** باشد؛ مانند : **وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ**.
۳. وقتی جواب شرط با **مضارع منصوب** به **لَنْ** آغاز شده باشد؛ مانند : **وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ**.
۴. وقتی جواب شرط با فعل مقرون به **قَدْ** آغاز شده باشد؛ مانند : **وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَكَذَّ ظَلَمَ نَفْسَهُ**.

اگر فعل مضارع **بدون فاء** در جواب امر، نهی، استفهام و یا تمنی و ... بیاید **مجزوم** می شود؛ مانند : **أَدْعُونِي** **أَسْتَجِبْ لَكُمْ**؛ که **أَسْتَجِبْ لَكُمْ** فعل مضارع است و در جواب **أَدْعُونِي** آمده و مجزوم شده است و اگر فعل مضارع **فاء** داشته باشد و در جواب این موارد (= امر، نهی، استفهام و یا تمنی و ...) بیاید **منصوب** می شود؛ مانند : **فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ**؛ **فَيَطْمَعَ** فعل مضارع است و در جواب نهی **لَا تَخْضَعْنَ** آمده و چون **فاء** دارد **منصوب** شده است.